

Yevm-i Şek nedir? Mana itibarıyla şüpheli gün, demektir. Fıkıh ıstılahında kameri ayların sonu ve başını tesbitte ihtilaf edilen gün demektir. Bu, her kameri ayın 29 olup yeni ayın 1. günü olma ihtimali olduğu sdurumları kapsar.

Bu durumda ne yapılır?

Her müslümanın üzerine vacib olan, dini günün tesbitini bizzat yapması, oruç ve kurban meselesinde yanlış düşmemesidir. Başkasının araştırmasına tabi olanlar, onların isabeti veya isabetsizliği ile sorumlu olurlar. Bu yüzden asıl konu itibarıyla sadece Ramazanın başlangıcı veya bayramın subutu, kurban bayramının subutu her müslümanı ilgilendirir. Hesaplamakla idare edilemez, zira bu husus ihtilaflıdır, çünkü hesap işlerinde yanlışlık olur, nitekim bu zamanda bile yetkililerin yanlışlık yaptıkları basında duyuluyor.

O halde ne yapalım? Derseniz, derizki; fıkıh kitaplarının verdiği usule uyalım, 31 ağustos pazar günü, Şaban ayının 29. günüdür, 28. gün olan cumartesi akşam üzeri güneşin battığı tarafa yönelerek yüksekçe bir yere çıkıp gözlemeye başlayalım. 10- 15 dakika kadar araştırma ile netice alınması gerekir. Eğer hava açık ise, gözle görülebilir. Bulunduğumuz yer şehir içinde ise gözle görmeniz mümkün değildir, zira şehrin sis ve dumanları ufku kapatıyor. Böyle bir araştırma imkanınız yoksa, 29. gün şüpheli -şek- olduğundan oruca başlamayacağız, bir gün daha bekleyeceğiz. Aynı işlemleri pazar günü akşamı da yapmak lazım ki, pazartesinin Ramazan ayının 1. günü olduğunu tesbit edelim. Fakat islam ülkelerinin arasındaki fikir ayrılığına bakarsak, şaban ayının 29. günü olan pazar günü, takvimler şaban ayının bittiğini ve pazartesinin Ramazan olduğunu yazmışlar. Bu ihtimale göre bizler işk teravihi pazar günü akşamleyin kılarız ve gece oruç için sahura kalkarak niyet ederiz. İnşaallah Ramazanın başlangıcı ve bitişinde ittifak hasıl olur.

Şek gününde oruç tutsak olmaz mı? dersiniz, derizki; kitaplarımız avamın oruç tutmasını men etmiştir. Ancak alim olanlar, niyeti yapma şeklini iyi bilenler sadece Allah için oruç tutabilirler veya sürekli adeti olanlar da bu günde oruç tutabilirler. Fakat, yarın ramazan ise ramazan orucu olsun, değilse nafile olsun veya kazam olsun gibi ihtimalli niyetler caiz olmayıp -mekruhtur- bundan men edilmiştir.